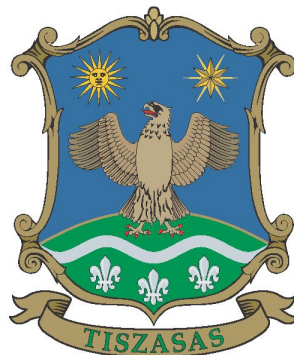

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

TISZASAS Község Önkormányzata

TISZASAS 2013. június 7.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	4
Célok	4
A helyi esélyegyenlőségi program Helyzetelemzése (HEP HE)	6
1. Jogszabályi háttér bemutatása	6
2. Stratégiai környezet bemutatása	7
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	9
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	14
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	20
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	23
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	26
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek, és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	30
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	31
A Helyi Esélyegyenlőségi program Intézkedési terve (HEP IT)	33
1. A HEP IT részletei	33
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	33
A beavatkozások megvalósítói	33
Jövőképünk	34
Az intézkedési területek részletes kifejtése	34
2. Összegző táblázat – A HEP IT)	42
3. Megvalósítás	45
A megvalósítás előkészítése	45
A megvalósítás folyamata	45
Monitoring és visszacsatolás	47
Nyilvánosság	47
Érvényesülés, módosítás	48
4. Elfogadás módja, dátuma	49

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, TISZASAS Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település bemutatása

Tizzasas, Magyarország keleti részén, Jász-Nagykun-Szolnok megye délnyugati peremén az ún. Tiszazugban, Bács-Kiskun és Csongrád megye szomszédságában helyezkedik el. A megyeszékhelytől, Szolnoktól távolsága közúton 54 km. Környező városgyűrűje az alábbi: Kunszentmárton, Tizsakécske, Kecskemét, Csongrád.

Fekvéséből és a megyeszékhelytől való távolságából adódik, hogy Tizzasas lakossága regionális, több megyét érintő kapcsolatokat is kénytelen igénybe venni.

A település közigazgatási területén főútvonal nem halad keresztül, az országos közúthálózatot – a 44. számú főutat, a 4511. jelű Tiszaug-Kunszentmárton országos mellékúttal érik el.

Szolnok városa a 4511. jelű országos mellékút – 44. számú főút – 442. számú főút érintésével közelíthető meg.

A település fekvéséből adódóan a megye távoli szegletén való elhelyezkedése miatt jelentős távolságra található az Észak-Alföldi régió tagjaként annak központjától, Debrecentől, így közúton történő megközelítése is körülményes.

A község közigazgatási területén halad keresztül a Kecskemét-Kunszentmárton vasútvonal, amely Tizzasas számára biztosítja az országos vasúti közlekedésbe történő bekapcsolását.

A község lakossága döntően református vallású, gazdasági profilja a földművelés, vezetékes ivóvízhálózattal, vezetékes földgázhálózattal, szennyvízcsatorna hálózattal, kábeltelevízió hálózattal, telefonhálózattal rendelkezik.

Tizzasas Község Önkormányzata széles körű nyilvánosságot teremtve intézi a település közügyeit, gondoskodik a közszolgáltatásokról, a helyi hatalom gyakorlásáról, mindezekhez szükséges feltételek megteremtéséről, támogatja a lakosság önszerveződő közösségeit.

A település népessége jelenleg 1109 fő. Elmondható, hogy a település lélekszáma ha lassan is, de csökken, hiszen 2007-ben még 1142 lakosunk volt. Az állandó népesség megoszlása 2012-ben: nők 564 fő, férfiak 545, 0-17 évesek 222 fő, 18-65 év felettiak száma 887 fő. 2012-ben a születések száma 6 fő, a halálozások száma 22 fő, elköltözések száma 16 fő. Az adatokból megállapítható, hogy a népességszám csökkenést elsősorban a kedvezőtlen népmozgalmi folyamatok: a születések alacsony száma, a magas halálozás és az elköltözés idézte elő.

Értékeink, küldetésünk

Az a fontos, hogy minden állampolgár számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén: a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, valamint a kulturális és társadalmi élet, sport és szórakozási lehetőségek területén is.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tiszasas település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

4/2010.(II.16.) önkormányzati rendelet: A szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátásokról,

6/2010.(IV.01.) önkormányzati rendelet: A Tizzasasi Alkony Gondozási Központ Idősek Klubja és bentlakásos Otthona által biztosított ellátásokról, és nyújtásuk feltételeiről, a fizetendő térítési díjakról,

12/2005.(VIII.12.) önkormányzati rendelet: az első lakáshoz jutó fiatalok támogatásáról,

10/2008.(IX.16.) önkormányzati rendelet: Pénzbeli és természetbeni gyermekvédelmi ellátásokról,

11/2000.(VIII.04.) önkormányzati rendelet: A szociális intézmények igénybevételei rendjéről

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Tiszasas Község Közbiztonsági-Bűnmegelőzési Programja: A program elkészítésének az a célja, hogy Tiszasas Községben fennmaradjon az eddig meglévő közbiztonság, valamint hozzájáruljon a közrend megóvásához, a bűnmegelőzéshez. A program részét képezi a bűnüldözésben résztvevők és a helyi önkormányzat, valamint annak intézményei közötti célirányos párbeszéd elősegítése.

A közbiztonság, a megélhetés, a szociális, az egészségügyi, a kulturális ellátottsághoz való jogot is jelenti, továbbá a köz és magánélet harmóniájára való törekvést, a demokratikus társadalom követelményeihez való alkalmazkodást.

Tiszasas Község Önkormányzatának Környezeti fenntarthatósági terve: A fenntartható fejlődés az emberiség, az egyes emberek és társadalmak közvetlenül vagy a gazdaság révén szükségleteik kielégítése érdekében természetes környezetükből veszik el azokat a javakat, amelyeket a földi rendszer létezése óta felhalmozott. A fenntarthatóság biztosítása azt kívánja tőlünk, hogy a jelen és jövő generációk létfeltételeihez szükséges természeti és épített környezet minőségét, értékeit megőrizzük. Ettől a rendszertől az ember annyit és olyan körülmények között vehet el, hogy ne sértse saját létkielégítésének jövőbeli esélyeit. A **fenntartható fejlődés célja** mindezek értelmében az emberi társadalom fenntartása.

Ebben a feladatban a környezet feltételként jelenik meg, amely azt jelenti, hogy addig a mértékig használhatjuk természetes környezetünk erőforrásait, amíg nem sértjük annak megújulási lehetőségét. A gazdaság a társadalom fenntartásának és ezen keresztül a környezet használatának eszköze. Ezt az eszközt bölcsen, a társadalom hasznára, a környezet sérelme nélkül kell használnunk.

Tiszasas Község településfejlesztési koncepciója: feladata meghatározni a település jövőképét, a közösség érdekeinek legjobban megfelelő megoldást adni a legfontosabb társadalmi, gazdasági, műszaki, intézményi és környezeti problémák megoldására.

Tiszasas Község Sportkoncepciója: A Magyarország állampolgárait megilleti a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való alkotmányos jog. A testkultúra az egyetemes kultúra része, az egészségvédelem fontos eszköze, a szabadidő eltöltésének társadalmilag is hasznos módja. A testnevelés és a sport jelentős szerepet tölt be az ifjúság erkölcsi-fizikai nevelésében, a személyiség formálásában.

Az állam feladata ezért, hogy közérdekből segítse elő az állampolgárok testneveléshez és sportoláshoz fűződő joga gyakorlati megvalósulását, és támogassa a civil szervezetek keretében kifejtett, tisztességes és az esélyegyenlőség jegyében is folytatott sporttevékenységét.

Az önkormányzat sportpolitikai elvei az elmúlt időszakban helyesen határozták meg a célkitűzéseket. Ennek lényege, hogy a sport valamennyi területét összefüggéseiben kezeli.

Az iskolai- és diáksport fejlesztését a központi támogatás mellett az önkormányzat is támogatja. Alapvető feladat a falusi szintű versenyrendszer szélesítésével a tanulók minél szélesebb körének részvételét elérni, az iskolai testnevelés és sporttevékenység feltételeit biztosítani.

Tiszasas Község Önkormányzata a korábbi években több jelentős összegű támogatást nyert különböző pályázatok benyújtásával. Itt említjük meg az ÉAOP-4.1.5 számú, a Polgármesteri Hivatal és a település honlapjának akadálymentesítése tárgyú pályázatunkat, melynek keretén belül a Hivatal teljes épületében megtörtént az akadálymentesítés 11 millió Ft értékben. A

beruházásnak köszönhetően az épületet teljes biztonsággal használhatják a mozgáskorlátozottak, hallás-és látássérült emberek is.

TEKI pályázatot nyújtottunk be és kedvező elbírálásban részesültünk a tiszasasi tornacsarnok padlóburkolatának cseréjére, melynek megvalósításához 12 millió 400 ezer forintban részesültünk. Sikerült a szülők évek óta tartó kérését megvalósítanunk azzal, hogy EMVA által kiírt pályázaton közel 20 millió Ft-ot nyerünk játszótér építésre. Ezzel a beruházással egy korszerű, minden igényt kielégítő játszótér épült, ahol a gyermekek és a kisgyermekes szülők szívesen töltik szabadidejüket. Az elmúlt évben pályázatot nyújtottunk be az Új Széchenyi Terv TIOP támogatási rendszerében könyvtári szolgáltatások infrastrukturális fejlesztésére, amelynek keretében, melyben önkormányzatunk közel 8 millió Ft támogatásban részesült. Két pályázatunk van elbírálás alatt, az egyik a háziorvosi rendelő felújítása (ezzel valósulna meg az intézményben az akadálymentesítés) valamint a közösségi kuckó felújítása.

A hazai és uniós pályázatokon való indulás egyik feltétele lesz a települések esélyegyenlőségi programjának megléte. A községi önkormányzat a továbbiakban is szeretné az állami és uniós forrásokat becsatornázni a település fejlesztésére.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Nem releváns.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul. Emellett Tiszasas Község Önkormányzata által szolgáltatott adatok, a településen tett személyes látogatások alkalmával gyűjtött anyagok és az elektronikus média Tiszasassal foglalkozó oldalai is hasznos információkkal szolgáltak.

A települési önkormányzat nem gyűjtött és nem elemzett adatokat a nőkkel és a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban, roma lakosság a településen nincs. Tiszasas 1100 lélekszámú település, ezért az esélyegyenlőségi szempontból érintett társadalmi csoportok helyzete viszonylag jól követhető.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Mivel Tiszasason nincs roma lakosság, ennél a célcsoportnál csak a mélyszegénységben élőkkel foglalkozunk.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

Dél-Alföld Magyarország gazdaságilag kevésbé fejlett, országos viszonylatban közepes munkanélküliséggel és alacsonyabb foglalkoztatási és aktivitási aránnyal rendelkező régiója. A régió gazdasági élete a szolgáltatásokra és a mezőgazdasági tevékenységre épül. A lakosság megközelítőleg 50%-a a szolgáltatói szférában dolgozott. A régió munkanélküliségi rátája 2012-ben 11,2 %-os volt. A munkanélküliség leginkább a 15-24 éves, pályakezdő korosztályt, valamint az 55 év feletti korcsoportot sújtja. A Kunszentmártoni kistérségben a régebben számos településen működő mezőgazdasági termelőszövetkezetek mára átalakultak részvénytársasággá, vagy korlátolt felelősségű társasággá, vagy szétdarabolódva kisebb vállalkozások folytatják tovább a mezőgazdasági tevékenységet. A mezőgazdasági területeket nagyobb arányban egyéni gazdaságok (70%), illetve kisebb részben gazdasági szervezetek (30%) művelik.

A kistérségen belül az ipari szektor nem jelentős, ezért az itt és a környékben élő lakosok a szomszédos Bács-Kiskun megyei ipari szektorokba nyújtott álláslehetőségeket célozzák meg. Így például megemlíthető a kecskeméti Mercedes Benz gyár, Phoenix Mecano orvosi műszergyár, Mecanova Fémmegmunkáló Vállalat, Konzervgyár.

A szolgáltató szektor ágazatai közül a kereskedelemnek van a legnagyobb jelentősége, amelynek terén azonban a kistérség vegyes képet mutat.

A kistérség egyes elmaradott területein az alapellátást szolgáló üzletek jelentik a lakossági ellátás kizárólagos forrását.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A tiszasasi munkanélküliségi adatokból látszik a 2008-ban kezdődő és azóta is tartó magyarországi gazdasági válság hatása, amely térségünket is elérte. A válság tetőpontját 2010-ben érte el.

2008-tól jelentősen emelkedett a munkanélküliek száma. Amíg 2008 elején 95 regisztrált munkanélkülit tartottak számon a településen, addig 2011 elején már 120-at, ami 79,1%-os emelkedést jelent. A munkanélküliségi ráta a válság mélypontján, 2010-ben 9 %.

A munkanélküliek számának növekedése együtt járt a különböző támogatásban részesítettek – álláskeresési segély, álláskeresési járadék, rendszeres szociális segély – számának emelkedésével.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A nyilvántartott álláskeresők közül a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű személyek száma nem jelentős, inkább a 8 általános iskolát végzett munkanélküliek vannak többségben. Mivel szakmával nem rendelkeznek, így a munkaerőpiacon nem tudnak érvényesülni, ezért a helyi közmunkaprogram kínál nekik lehetőségeket. Mivel községünkben többen folytatnak mezőgazdasági tevékenységet, így az említett személyek egyszerűsített foglalkoztatás keretében is tudnak munkát vállalni.

c) közfoglalkoztatás

A településen megváltozott munkaképességű személyt nem tartunk nyilván és akkreditációs tanúsítvánnyal rendelkező foglalkoztató sem található.

Közfoglalkoztatásban alkalmazottak száma a vizsgált időszakban jelentősen növekedett. 2010-ben 11-en dolgoztak közfoglalkoztatásban, ez a gazdaságilag aktív népesség 1,4%-a. A munkanélkülieket a közmunkaprogramokban tudják alkalmazni, ahol téli közmunkákon, belvíz elvezetési munkálatokon és a mezőgazdasági utak karbantartásán dolgoznak.

A kereső lakosság nagyobb része minimálbérért dolgozik. A fekete foglalkoztatás problémája is jelen van a településen.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A munkaügyi központ számos eszközzel – átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása – igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű csoportok a gazdasági válság következményeként egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A d) pontban leírva.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A d) pontban leírva.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A c) pontban leírva

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem releváns.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Tizsasas község Önkormányzata biztosítja a jogszabályban meghatározott rendszeres megélhetést nyújtó segélyeket (rendszeres szociális segély), a meghatározott szükségletekhez igazodó támogatásokat (lakásfenntartási támogatás, temetési segély), valamint az eseti segélyeket (átmeneti segély).

Megállapítható, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli támogatások a lakosság viszonylag nagy részét érintik.

2011-ben az aktív korúak ellátására 48-an jogosultak, 2012-ben rendszeres szociális segélyben támogatottak köre mindösszesen 7 fő, viszont foglalkoztatást helyettesítő támogatásban 35-en részesültek.

Lakásfenntartási támogatásban 2012-ben 142 fő részesült, ez a lakosság 14%-a.

Az átmeneti segélyben részesültek száma 2006-2012 között szintén magasnak mondható. Az elmúlt években átlagban 83-an kaptak ilyen jellegű támogatást az önkormányzattól, ami a lakosság 8,2%-a. Átmeneti segélyben részesíthető az, aki:

- létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül,
- időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzd,
- önmaga, illetve családja létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni,
- alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorul
- és családjában az egy főre eső havi jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének kétszeresét.

A természetben nyújtott támogatások köréből kiemelkedik a közgyógyellátásban részesülők száma. 2012-ben 111 fő részesült közgyógyellátásban, ez az állandó népesség 10,9%-a. A támogatottak fele a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek alapján szociálisan rászorult személy. Egészségügyi szolgáltatásra 3-an jogosultak.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A tizsasasi önkormányzat 2 db bérlakással rendelkezik. Településünkön nem releváns az ilyen jellegű igény.

A válság hatására sajnos településünkön is, ha nem is nagy számban, de megjelent az ingó és ingatlan árverés az eladósodottság miatt.

Településünkön nem számottevő a külterületi és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások száma.

a) bérlakás-állomány

b) szociális lakhatás

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

e) lakhatást segítő támogatások

f) eladósodottság

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön nincsenek telepek, szegregátumok.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális alapellátások közül Tizasason elérhető az étkeztetés és a jelzőrendszeres segítségnyújtás. A nappali ellátások keretében lehetőség van az időskorúak ellátására. A szociális alapszolgáltatásokat az Alkony Gondozási Központ biztosítja.

Az időseket ellátó nappali intézmény 33 férőhelyes, kihasználtsága az elmúlt néhány évben meghaladta a 100%-ot. 2012-ben az ellátottak száma 54 fő. Fogyatékos személyek, pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek helyi ellátása nem megoldott. Szűrőprogramok közül eddig a tüdőszűrés volt helyileg megoldva egy évben egy alkalommal a Megyei Kórház szervezésében. Évek óta részt vesz az önkormányzat az ún. élelmiszersegély programban, ahol a rászorulóknak tartós élelmiszer kiosztására kerül sor. A tél folyamán az önkormányzat a legrászorultabbaknak természetben nyújtott támogatásként tűzifát adott. Gyakori probléma, hogy a közmunkaprogramba felvett személyek a kötelező orvosi vizsgálatra nem tudnak elutazni, mert nincs rá pénz, ezért az önkormányzat a tulajdonában álló gépjárművel szállítja be a vizsgálatra a munkavállalókat.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

A település korszerű Művelődési Házzal rendelkezik. Ebben az épületben található a községi könyvtár, és a lakosság részére ingyenes Internet-hozzáférési lehetőség is. A közösségi tér lehetőséget biztosít különböző rendezvények lebonyolítására, és az önszerveződő közösségek, illetve civil szervezetek találkozásának a színtere.

A Gyermekétkeztetési Alapítvány által Önkormányzatunk ismét jogot nyert az adományok szétosztására. A támogatás, vagyis a tartós élelmiszerek átadása az Önkormányzat részére a Gyermekétkeztetési Alapítvány és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) közreműködésével került sor két „fordulóban”. A Gyermekétkeztetési Alapítvány az MVH közreműködésével az EU Élelmiszersegély program keretében térítésmentesen tartós élelmiszereket vehettek át a tiszasasi lakosok is. A pályázat alapján 565 fő részesülhetett a felajánlásból.

Két alkalommal rendeztünk Duri-Varázs Börzét. Főként ruhaneműket, játékokat juttattunk el a rászoruló családoknak, illetve gyermekeknek.

Szeretettel vártuk Tiszasas község minden lakóját a Művelődési Ház parkjában tartandó „Falukarácsonyra”. A közösségérzet, az összefogás megerősítésének a jelképévé vált e rendezvény. A karácsonyi dekorációhoz a díszeket iskolánk napközis diákjai készítették. Az ünnepélyt az óvodások és az iskolások előadásában elhangzott versek, dalok színesítették. Az ünnepi hangulat fokozása érdekében szívhez szóló gondolatokat tolmácsolt a református lelkész és a katolikus plébános. Az ünnepi vendéglátásra, a „szeretet asztalára” nagy mennyiségű felajánlást adományoztak a falubeliek. A Művelődési Ház előterében a műsort követően az ünnepélyen résztvevők meghitt, családi légkörben fogyasztották el a „vendégváró” édességet, süteményt, pogácsát, gyümölcsöt.

a) közösségi élet színterei, fórumai

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön nem működik nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nincs szakmájuk	kapcsolatfelvétel a Munkaügyi központtal, képzések szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Már születésünk s talán fogantatásunk pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születünk, hazánk keleti vagy nyugati térségében, tanyán, kis vagy nagy településen, kisvárosban, avagy nagyvárosban. Az esélyegyenlőségre ebben a helyzetben is törekedni kell, tehát a cél az, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információval, tisztában legyen vele, hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátások illetik meg, van-e választási lehetősége. Az ellátásokat hol igényelheti és az igénylésnek mi a módja! A településen magas a hátrányos helyzetű, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya.

2012-ben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a szülők 68 gyermek után igényeltek. Közülük 8 esetben nyilatkoztak a szülők halmozottan hátrányos helyzetükről. Ez a kérelmezők 11,7 %-a.

A hátrányos helyzetű gyermekek száma 31, ami 45,5 %.

Óvodáztatási támogatásban 9 gyermek szülei kaptak.

Kedvezményes iskolai étkeztetésben 30 fő részesült, ami 61 %-ot tesz ki. 13 gyermeket vett a jegyző védelembe, illetve 4 család esetében felülvizsgálat történt. Családba fogadott gyermekek száma 4, átmeneti illetve tartós nevelt státusszal rendelkező gyermek nincs a településen.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatást 2012-ben 28 gyermek esetében állapított meg a Szociális Bizottság. A kérelmeket a gyermek betegsége esetén, valamint beiskolázás céljából nyújtották be.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A kérdés nem releváns, szegregált, telepszerű lakókörnyezet nincs Tizsasason.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Tizsasas községben egy védőnői állás van, vegyes körzetben. Az iskolai és az óvodai feladatok ellátása is a körzeti védőnő feladata. Házi gyermekorvos rendelés a községben nincsen, a gyermek szakorvosi ellátáshoz Mozgó Szakorvosi Szolgálat keretén belül havonta egy alkalommal van lehetőség.

A 0-7 éves korúak speciális ellátási igényeire, korai fejlesztésére logopédus és gyógypedagógus foglalkozás vehető igénybe. Ezek a szakemberek részmunkaidőben más településről járnak át Tizsasra foglalkozást tartani. Minden egyéb speciális fejlesztés vagy egészségügyi kezelés szükségessége esetén a szülőknek kell megoldani a gyermekek eljutását a szakemberekhez.

Gyermekjóléti alapellátás

A lakosság életkörülményeiben jelentős változás történt az utóbbi években, de Tizsasas még mindig a Tizsazug leghátrányosabb települései közé tartozik, hiszen az anyagi gondok és a szociális hátrányok meghatározóak és döntőek a falu lakóinak életében. Ellátottak köre: A településen élő 0-18 éves korú gyermekek létszáma 203 fő. Részletezve: 0-6 év között 76 fő 7-13 év között 73 fő 14-18 év között 54 fő.

A gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő gyermekek száma 2012-ben 20 fő volt. Alapellátásban részesültek száma 7 fő, védelembe vett gyermekek száma 13 fő. Településünkön az iskolában alsó tagozat működik. Létszáma 39 fő. A hátrányos, illetve a halmozottan hátrányos gyermekek száma jelentős: 31/8 fő. Gyógypedagógiai ellátásban részesülők létszáma 3 fő. Fejlesztő foglalkozáson részt vett 2 tanuló A napközisek száma 28 fő. Az óvodában 38 kisgyermekből 25 hátrányos helyzetű, 8 pedig halmozottan hátrányos helyzetű. Fejlesztő foglalkozáson 1 gyermek vesz részt.

A gyermekjóléti szolgálat feladatai között szerepel, hogy közvetíti az oktatási intézmények elvárásait, értékeit, normáit a család felé. Iskolai mulasztások ügyében a családgondozó megpróbálja tudatosítani a gyermekben és szülőben a tanulás fontosságát, illetve tájékoztatja a tankötelezettség elmulasztásának következményeiről. A gyermekjóléti szociális munka során olyan segítő kapcsolatot kell létrehozni, mely a gyermek kedvezőtlen helyzetét oly módon változtatja meg, hogy az a gyermek fejlődése szempontjából elfogadható legyen. Optimális esetben az érintett gyermek és családja motivált a változtatásra. A szülői háttér nagy befolyással van a tanulók teljesítményére, a tanuláshoz és a munkához való viszonyához. Ezért fontos a család jelentőségének felismertetése. A családra vonatkozó normákat, cselekvésmintákat és szerepköröket a szülői házzal szoros együttműködésben lehet csak biztosítani. A család negatív hatásrendszerre azonban szorongást, félelmet, agresszivitást, önzést, gyűlöletet, rendezetlen életvezetést is kiválthat.

Ha a gyerekek iskolába kerülnek, magukkal hozzák a családtól kapott értékeket és a negatív késztetéseket egyaránt.

A nehézségekre is fel kell készülnünk, a társadalmi-, gazdasági átalakulással járó családi problémákra: a munkanélküliség hatásaival, a válások pszichológiai és személyiségfejlődési töréseivel, a szegénység és jómód kérdéseivel, a vállalkozó család nehézségeivel, a pénz és vagyonszerzés hajszájával, a tömegkommunikáció hatásrendszerével.

Nem elhanyagolható az a tény sem, hogy a családon belül az értékek fellazultak, eltolódtak, ami nagy hatással van a gyerekek fejlődésére, értelmük, szemléletük alakulására.

A gazdasági, társadalmi változások és a belőlük fakadó politikai szükségletek új feltételeket teremtenek, és más követelményeket támasztanak mindenkivel szemben.

Sajnos napjainkban az emberek jelentős része helytelenül ítéli meg az egyes gazdasági, erkölcsi, szociális jelenségeket. A biztos, stabil értéktudat hiánya miatt nehezen tudnak eligazodni a szokatlan, új szituációkban.

A politikai és gazdasági helyzet változása, valamint a társadalmi feszültségek az értékek átrendeződéséhez, esetlegesen értékzavarhoz vezetnek. Ezek hatására elbizonytalanodás következhet be.

A gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek egészséges fejlődéséhez, jólétéhez, a családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez.

A Gyermekjóléti Szolgáltató elsősorban a gyermekek védelmét, egészséges testi, lelki fejlődésének elősegítését tartja legfontosabb feladatának, de nem hagyja figyelmen kívül az olyan társadalmi problémákat (iskolázatlanság, munkanélküliség, alkoholizmus), amelyek a családon keresztül hatnak a gyerekekre. Családgondozás során feltárjuk a családban jelentkező működési zavarokat, problémákat, konfliktusokat, és azokat a külső tényezőket, amelyek előidézik a gyermek veszélyeztetettségét. Feladatunk, hogy olyan gyermekeken és családokon segítsünk, akik külső és belső erőforrásaik fogytán önerejükben nem tudják megoldani problémájukat.

Gyermekvédelem

Az oktatási és nevelési intézmények és a Gyermekjóléti Szolgáltató közötti kapcsolat megfelelő, és rendszeres. Telefonos és írásbeli jelzések érkeznek a Gyermekjóléti Szolgálat felé. Több alkalommal kerestük fel személyesen is osztályfőnököket, szaktanárokat. A jelzett eseteik többsége iskolai hiányzásokból, valamint a szülők elhanyagoló, következtelen nevelési módszerei miatt fordult elő.

Az iskolai hiányzások (igazolatlan) többnyire a középiskolások körében fordul elő. Miután tudomásunkra jut az adott iskolából a jelzés a jegyző úr irányításával, illetve felszólítására a szülők bevonásával a családgondozó felhívja a figyelmet az iskolai hiányzások következményeire és súlyosságára.

A veszélyeztetett gyermek -és fiatalok ügyében a következő lépéseket tettük a „jelzőrendszer tagjaival”:

2012-ben nagyon gyakran látogattunk el „rászorult” családokhoz, akiknek életvezetési tanácsokat adtunk, konkrét ügyekben pedig megoldást kerestünk gondjaikra, problémáikra:

Anyagi, megélhetési és lakhatással kapcsolatos problémák miatt végeztünk családgondozást, tanácsadást.(Gyakran a védőnővel és a gyámügyi előadóval, valamint a szociális bizottság elnökével együtt.)

Tapasztalataink szerint legtöbb esetben a családon belüli konfliktus, az iskolai kudarcok és a kortárs csoport negatív hatása a befolyásoló tényező.

Családlátogatásunk alkalmával a szülőt és a gyermeket tájékoztatjuk az ezzel járó következményekről.

Gyermekjóléti szolgáltató tevékenysége a kezelt probléma típusa szerint

- Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)
- Gyermeknevelési
- Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség
- Magatartászavar, teljesítményzavar
- Családi konfliktus (szülők egymás közti, szülők-gyermek közti)
- Szülők, a család életvitele
- Szülői elhanyagolás
- Családon belüli bántalmazás:
- Szenvedélybetegségek

Családsegítés:

A leggyakrabban előforduló problémák, mellyel megkeresnek bennünket:

- szociális gondok
- anyagi- megélhetési gondok
- tartós egészségkárosodásból adódó problémák
- eladósodás, ezek általában közüzemi díjak elmaradását jelentik

Sajnos egyre gyakoribb ügyfeleink körében a különböző mentális problémák megjelenése:

- depresszió
- öngyilkossági szándék
- egyéb pszichés problémák

Sok esetben pedig egy- egy ügyfelünknek iratok beszerzésében vagy azok pótlásában, kiegészítésében tudunk segíteni.

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Az 5.5 pontnál részletezve.

egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A falu gyermekeinek részére a Művelődési Otthon vezetője lebonyolításában, illetve a felújított tornateremben biztosítunk megfelelő szabadidős programokat, amelyek pontos idejéről a faluban található hirdető táblákon megjelenő plakátokról, illetve a helyi újságból szerezhetsz tudomást a község ifjúsága.

A település korszerű Művelődési Házzal rendelkezik. Ebben az épületben található a községi könyvtár, és a lakosság részére ingyenes Internet-hozzáférési lehetőség is. A közösségi tér lehetőséget biztosít különböző rendezvények lebonyolítására, és az önszerveződő közösségek, illetve civil szervezetek találkozásának a színtere.

Az egyházzal, illetve a református lelkésznel a Gyermekjóléti szolgálat „közös karácsonyi ünnepélyt szervezett a „Falunk Karácsonyfájánál” a község központjában található parkban.

A védőnő folyamatos egészségügyi ellenőrzést folytat, hiszen gyakran előfordul, hogy a gyermekek hajában fejtetű élőszködik, ezért a szülők részére felvilágosítást tartott a felmerülő probléma kezeléséről, illetve a drogfogyasztásról és annak következményeiről.

gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Községünkben a gyermekétkeztetés megoldott, napi háromszori étkezésben részesülnek a tanulók az iskolában, illetve az óvodában. A gyermekek hétvégi étkeztetéséről a család gondoskodik. Az elmúlt évek során a szociális nyári étkeztetés minden gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára megvalósult, illetve igénybe vették a rászorulókat. A tavalyi év folyamán sajnos ezzel a lehetőséggel nem tudott élni az önkormányzat, mivel jelentős önrésszel kellett volna hozzájárulni ehhez a támogatási formához. Gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek kapnak ingyenes tankönyv támogatást. Ez az arány községünkben igen magas, kevés család van, aki a teljes összeget fizeti a tankönyvekért.

hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Ilyen adattal nem rendelkezünk.

pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A Gyermekétkeztetési Alapítvány által Önkormányzatunk ismét jogot nyert az adományok szétosztására. A támogatás, vagyis a tartós élelmiszerek átadása az Önkormányzat részére a Gyermekétkeztetési Alapítvány és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) közreműködésével került sor két „fordulóban”. A Gyermekétkeztetési Alapítvány az MVH közreműködésével az EU Élelmiszersegély program keretében térítésmentesen tartós élelmiszereket vehettek át a tiszasasi lakosok is. A pályázat alapján 565 fő részesülhetett a felajánlásból.

Ezt követően adományok gyűjtésére került sor. Két alkalommal rendeztünk Duri-Varázs Börzét. Főként ruhaneműket, játékokat juttattunk el a rászoruló családoknak, illetve gyermekeknek.

Szeretettel vártuk Tiszasas község minden lakóját a Művelődési Ház parkjában tartandó „Falukarácsonyra”. A közösségérzet, az összefogás megerősítésének a jelképévé vált e rendezvény. A karácsonyi dekorációhoz a díszeket iskolánk napközis diákjai készítették. Az ünnepélyt az óvodások és az iskolások előadásában elhangzott versek, dalok színesítették. Az ünnepi hangulat fokozása érdekében szívhez szóló gondolatokat tolmácsolt a református lelkész és a katolikus plébános. Az ünnepi vendéglátásra, a „szeretet asztalára” nagy mennyiségű felajánlást adományoztak a falubeliek. A Művelődési Ház előterében a műsort követően az ünnepélyen résztvevők meghitt, családias légkörben fogyasztották el a „vendégváró” édességet, süteményt, pogácsát, gyümölcsöt.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

d) gyermekjóléti alapellátás

e) gyermekvédelem

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A nevelési tanácsadó által, illetve a szakértői bizottság által küldött szakvélemények ismeretében biztosít az érintett gyermekek részére az óvoda és az iskola - személyi és tárgyi feltételek biztosítása mellett- megfelelő ellátást. Helyben nem biztosított a megfelelő szakember ellátás, ezért un. utazó pedagógusok látják el ezt a feladatot. Fejlesztő pedagógus és logopédus rendelkezésre áll a településen, aki az óvodában és az iskolában is folytat fejlesztő munkát. Heti egy alkalommal két gyógypedagógus délután összesen 6 órában végzi az ellátást. Iskolapszichológus nincs. A jövőre nézve az érintett gyermekek számára hatékonyabb volna, ha helyi szinten tudnánk ez a feladatot biztosítani.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Nem releváns.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Nincs adat.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A rászoruló családok, illetve gyermekeik részére ingyenes étkeztetést, tankönyvellátást biztosítunk. Egyéb esetekben kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben, illetve beiskolázási támogatásban részesülnek az érintettek. A Szociális Bizottsághoz benyújtott segély kérelmek elbírálásakor előnyben részesíti a hátrányos helyzetű családokat. Az önkormányzat több alkalommal segítséget nyújtott abban, illetve jelenleg is eljuttatja a tulajdonában álló gépkocsival a távolabb eső speciális iskolába járó gyermekeket. Az Önálló gyermekjóléti Szolgáltató is konkrét gyakorlati segítséget

nyújt: információnyújtás, hivatalos ügyekben közreműködés, közvetítés más szolgáltatókhoz, és adományozás.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Anyagi, megélhetési gondok	Szülők számára munkalehetőség biztosítása
Sok a gyenge képességű, illetve speciális szolgáltatásra szoruló gyermek	több szakember alkalmazása
HHH adatbázis hiánya	Naprakész nyilvántartás megteremtése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az önkormányzat és annak intézményei csak nagyon kevés, vagy semmilyen adattal nem rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében. Az önkormányzat nem rendelkezik gender-szakértelemmel is bíró munkatárssal.

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni: sokszor maguk a nők – különösen, ha vezető pozíciót töltenek be – tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakhoz képest. Bármily nehéz is a nemek helyzetére érzékeny elemzést lehetővé tevő adatokat gyűjteni (hiszen ezeket még a nagy adatgyűjtő szervek – munkaügyi központok, KSH, APEH vagy OEP – sem kérik kellő részletességgel), mégis meg kell próbálni a lehető legpontosabb információkat beszerezni.

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan (pl.

Alkotmány 66 és 70§, Munka Törvénykönyve 5§, és természetesen az EbTv), de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály.

A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság. Nem könnyű fellépni ellene. Pedig a nemek közötti egyenlőtlenséget – mint a társadalmi egyenlőtlenségeket általában – nem csupán azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás-érzésünk ezt diktálja, hanem azért is, és elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség: pazarlás. A társadalmi csoportok – így a férfiak és nők – közötti egyenlőtlen hatalom-megosztás az erőforrások egyenlőtlen felhasználásához vezet: a rendelkezésre álló potenciálok parlagon hagyásával egyenértékű.

Ahhoz, hogy egyáltalán szembenézhessünk a problémákkal, első és legfontosabb lépésként érzékeny háttérelmzésekkel kell készíteni. Látnunk kell, hogy egy sor gazdasági, szociális, gyermekvédelmi, munkaügyi, bűnözési, egészségügyi problémának nincs megoldása, ha nem gender-érzékeny eszközökkel nyúlunk hozzájuk. Az adatok elemzése, az általuk tükrözött

társadalmi folyamatok feltárása segít megérteni, hogy a nők és férfiak közötti egyenlőtlenségek – a látszattal és a gyakran hangoztatott ideológiákkal szemben – nem lelki, nem is biológiai alapokon nyugszanak elsősorban, hanem politikai, hatalmi, gazdasági természetűek. A Kormány biztosítani kívánja, hogy a nőknek a férfiakkal azonos jogai a mindennapokban is érvényesüljenek, a nők férfi társaikkal azonos esélyt kapjanak az érvényesülésre. Magyarország ígéretet tett az Európai Unió irányelveinek következetes érvényesítésére, amely irányelvek kiemelt fontosságot tulajdonítanak az élet minden területén a nők nyílt vagy rejtett diszkriminációja felszámolásának, és meghatározzák a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének nemzetközileg elismert terminológiáját is.

A Települési Esélyegyenlőségi Program – mint minden más fejlesztési program – két úton is szolgálhatja az egyenlőséget: közvetlen, célzott, a nők és férfiak egyenlőségének előmozdítását szolgáló eszközökkel, és általánosságban, mindenre kiterjedően, „horizontálisan”: a folyamatokban mindenütt a nők és a férfiak eltérő helyzetét és szükségleteit feltáró, ezekhez igazodó tervezés és tevékenység révén.

Mindkét útra szükség van. Horizontális szemléleten azt is értjük, hogy a többi, a nemek közötti egyenlőség konkrét kérdéskörén kívül eső probléma kezelésekor is tekintettel vagyunk erre: az egészségügyben, az oktatásban, a területfejlesztésben, a roma és fogyatékos emberek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedésekben, a foglalkoztatásban, a gazdaságban, a helyi- és a nagypolitikában és a kultúrában is. Figyelünk rá, tekintettel vagyunk a férfiak és nők eltérő helyzetére és szükségletére, és észrevesszük speciális, éppen nemük miatt rájuk jellemző problémáikat.

A direkt, a nők és férfiak egyenlőségét egy-egy konkrét területen előmozdítani hivatott célzott programok megtervezését és kivitelezését is ez a horizontális szemlélet alapozhatja meg. Az itt következő elemzés néhány kulcsprobléma köré szervezi a tennivalókat: mindig a helyzet megismerése, a fontosabb problémák feltárása a kiindulópont.

A községben található, nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra, a szolgáltatási szektor és a mezőgazdaság. Településünkön sikeresen működik az ún. Start közmunkaprogram, melynek keretén belül a munkanélküli nők foglalkoztatása megoldott.

A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen a rendelkezésre (gyermekszám, képzettség, családi állapot, demográfiai adatok).

A gyermekes családok gazdasági aktivitásáról felmérés nem készült a településen. A nők anyagi kiszolgáltatottságát fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt. A település nem rendelkezik adatokkal a ledolgozott munkaidő tekintetében.

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag (és jogilag is) ki vannak szolgáltatva. A település nem rendelkezik felméréssel a gyermeküket egyedül nevelő nők, férfiak szükségleteit illetően.

A nők jellegzetesen az alacsony fizetésű munkakörökbe szorulnak. A település nem rendelkezik kimutatással a férfiak és nők bérezését illetően. A várandós és kisgyermekes anyák visszatérése biztosított az önkormányzati munkahelyeken. Munkaerőpiaci-helyzetükről azonban nem készült felmérés.

- a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében
- b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban
- c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei
- d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők foglalkoztatását gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés és az alacsony iskolázottság. A családi, magánéletbeli feladatok és felelőségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A település nem rendelkezik adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről.

Tizsason bölcsőde és családi napközi nem működik. Jelenleg a református egyház tervei között szerepel családi napközi létrehozása, mellyel megoldódna a munkaképes korú, kisgyermeket nevelő nők gyermekelhelyezésének gondja. Az óvodai férőhelyek száma megfelelő, férőhelyhiány miatt még óvodás korú gyermeket nem utasítottak el a helyi óvodában. Az általános iskolában reggel 7,30-tól várják a diákokat és a napközis ellátást igénybe vevő szülők délután fél 4-ig biztonságban tudhatják gyerekeiket.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A fogamzásszabályozás és szexualitás gyakran még a mai családokban is tabu témának számít. Ezért kiemelten fontos szerepet kapnak a közoktatási intézmények a gyerekek felvilágosításában. A gyerekek szexuális felvilágosítását célzó programok, tanórák már az általános iskolában megkezdődnek, osztályfőnöki, biológia óra keretében előadást tart a védőnő.

A gyerekágyas gondozás során a szülés után mindenki megkapja a kellő tanácsadást, hogy milyen fogamzásgátlást használjon.

Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tart a védőnő. A védőnő koordinálja a várandósság idejének megfelelő vizsgálatok elvégzését. A védőnő otthonában is meglátogatja a várandósokat, a kisgyermeket nevelő családokat. Segítséget nyújt a gondozási és nevelési feladatok ellátásához, figyelemmel kíséri a gyermekek fejlődését, szükség esetén a jelzőrendszer tagjaként megteszi a megfelelő intézkedéseket.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a testi erőszak csak a jéghegy csúcsa. A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb. A családgondozás során felmerülő gyanú nem elegendő ahhoz, hogy a bántalmazott nő védelmében bármilyen eljárás indulhasson. Gyakran maguk a nők titkolják legjobban a történeteket, mindezek ellenére is ragaszkodva párjukhoz. A jelzőrendszer tagjaként a Gyermekjóléti Szolgáltató és a Védőnő a Körzeti megbízottal együtt fokozott figyelmet fordít azokra a családokra, ahol a bántalmazás gyanúja felmerül.

Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a faluban nem folyik.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Községünkben átmeneti anyaotthon, illetve családok átmeneti otthona nem működik. Olyan esetben, amikor erre szükség van, akkor a területileg illetékes anyaotthonnal kell felvenni a kapcsolatot. Volt már rá példa községünkben, hogy átmeneti időre, amíg a krízishelyzet fel nem oldódott, egy édesanya vette igénybe ezt a lehetőséget.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A községi önkormányzat képviselő-testületében a polgármester és a 6 képviselő között három nő foglal helyet. Az önkormányzati hivatal és a közoktatási intézmények többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak.

Országos jelenség, hogy a pedagógusok eloszlása a szakterületek, ill. vezetői szintek között merev nemi sztereotípiákat követ.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket fokozottan érintő társadalmi problémák Tiszasason nem jellemzőek, ezért az önkormányzat tervei között nem szerepel ilyen irányú intézkedés.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
napközi hiánya	családi napközi létrehozása egyházi segítséggel

Az önkormányzat és annak intézményei csak nagyon kevés, vagy semmilyen adattal nem rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében. Az önkormányzat nem rendelkezik gender-szakértelemmel is bíró munkatárssal. A nők és férfiak közötti egyenlőség vizsgálatához azonban a lehető legrészletesebb adatok, információk szükségesek az önkormányzat tevékenysége szempontjából releváns területeken és témakörökben.

Településünkön a nők foglalkoztatásában a mezőgazdasági idénymunka, a közfoglalkoztatás tesz ki jelentős hányadot, viszont ahhoz, hogy ezt a munkát vállalni tudják, szükséges, hogy gyermeküket a munkavégzés ideje alatt megfelelő felügyeletre bízzák, ezért az önkormányzat támogatja a református egyház családi napközi létrehozására irányuló törekvéseit.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Az esélyegyenlőségi szempontok fejlesztését az európai közösségi politikában elsődlegesen gazdasági és foglalkoztatáspolitikai szempontok vezérelték, ám fokozatosan teret nyert az a

felismerés, hogy az esélyegyenlőség elvének e téren történő biztosítása önmagában nem képes a már meglevő egyéb társadalmi egyenlőtlenségeket felszámolni.

Azok viszont negatívan befolyásolják az országok gazdasági teljesítményét és versenyképességét. Az emberi jogi kérdések térnyerésével párhuzamosan az esélyegyenlőségi szempontok fokozatosan középpontba kerültek, velük együtt az életkor alapú diszkrimináció is. Az Európai Unió a tagországok számára fontos esélyegyenlőségi ajánlásokat fogalmaz meg a szakpolitikai stratégiák fejlesztésének érdekében. Az európai jogalkotásban az idősebb személyek csak 1987-ben, illetve 1989-ben szerepeltek először úgy, mint a közösségi cselekvés kedvezményezettjei.

Az ageizmus az életkor alapú diszkriminációt jelöli. E fogalmat Európában és a világban is főként az idősekkel szembeni diszkriminációval összefüggésben használjuk. Az ageizmus, akár csak a más típusú megkülönböztetések, megvalósulhat direkt vagy indirekt módon, és következményei is hasonlóak az egyéb típusú diszkriminációnál tapasztaltakhoz.

Az idevágó tudományos elméletek szerint, a korszerinti diszkriminációt elkövetők az idősödésről alkotott negatív nézeteket teszik magukévá, és ennek a negatív képnek megfelelően kezdenek el viselkedni. Habár a társadalom egy jelentős csoportját érinti ez a fajta diszkrimináció, mégis alig van jelen a köztudatban.

Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon.

Legjelentősebb az idősek foglalkoztatásbeli diszkriminációja, mely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében. Ezen kívül gyakori még az egészségügyben és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszenvedett diszkrimináció. Habár a 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvt.) és a munka törvénykönyve is tiltja az életkor alapú diszkriminációt, a magyarországi idősebb korosztály már 45–50 éves kortól nagyobb mértékben kitett a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak, mint a hasonló korú Uniós állampolgárok. A kor alapú megkülönböztetés az új állások betöltésénél, a létszámleépítésnél és az elbocsátásoknál is gyakori.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A település nem rendelkezik részletes statisztikai adatokkal a nyugdíjas lakosságról.

2011-ben a lakosság 32%-a részesült valamilyen nyugellátási formában. Összességében elmondható, hogy a férfiakkal összehasonlítva jóval magasabb a nyugdíjas korú nők száma.

Ez a mutató egyértelműen a már vizsgált demográfiai folyamatokkal magyarázható, ti. a nők magasabb életkort élnek meg, mint a férfiak.

A nyugdíjasok körében magas a rokkantnyugdíjasok aránya. A rokkantnyugdíjasoknál viszont magasabb a férfiak aránya a nőkéénél. Hozzávetőleges adatok alapján a nyugdíjasok 25%-a rokkantnyugdíjas volt.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A munkanélküliségi ráta a térségben alig haladja meg az országos átlagot, bár Tiszasáron a munkanélküliek aránya kedvezőbb az országos, regionális, megyei, sőt a kistérségi adatoknál.

A magas munkanélküliségi adatok kedvezőtlenek az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának előmozdítására. A munkanélküliek korcsoportonkénti megoszlásából is egyértelműen kivehető, hogy az idősebb korosztályokat arányaiban jobban sújtja munkanélküliség problematikája. A kormány által bevezetett munkahelyvédelmi program esetleg segíthet az idősebb lakosság

elhelyezkedési problémáján, hiszen az 55 év felettieket foglalkozatók 50%-os társadalombiztosítási járulékcsökkentési kedvezményben részesülnek.

Tizsasason 45-50 év felett nem igazán találnak munkát az emberek, ennek oka lehet egyrészt az, hogy nincs piacképes szakmájuk, nem rendelkeznek munkaerő-piaci ismeretekkel. Sajnos ebben a korban már nem jelentkezik átképzésre, volt példa arra a településen, hogy a nyugdíj megállapításához szükséges szolgálati idő megszerzése miatt jelentkezték a közmunkaprogramba, így az önkormányzat ezzel is segített. Településünkön gyakori, hogy az időskorúak a nyugdíjuk kiegészítése miatt „napszámba” járnak, mezőgazdasági munkára.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Településünkön erre nincs lehetőség, sem igény.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem jellemző.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A közszolgáltatások info-kommunikációs akadálymentesítése megoldott.

Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők. Az idősök informatikai jártasságáról nem készült felmérés, így nem rendelkezünk pontos adatokkal arról, hogy az idősebb korosztály mennyire képes kihasználni ezeket a lehetőségeket.

A szociális alapszolgáltatások közül Tizsasason elérhető az étkeztetés és a jelzőrendszeres segítségnyújtás. A nappali ellátások keretében lehetőség van az időskorúak ellátására. A szociális alapszolgáltatásokat az Alkony Gondozási Központ Idősök Klubja és Bentlakásos Otthona biztosítja. Ellátási formák jellemzői: Szociális étkeztetés: Az étkeztetést igénybe vevők száma éves szinten 500 adaggal emelkedett a tavalyi évhez képest, így elérte a 9000 adagszámot. Idősök nappali ellátása: A klubélet a havonkénti nagyobb ünnepekre koncentrálódik, de egyre többen vesznek részt a heti programokon is (nótadélután, istentisztelet) valamint kérnek segítséget egészségi problémák miatt. Házi segítségnyújtás: Az előző évekhez hasonlóan a 2012-es évben is igyekezett az intézmény minden rászoruló embernek segítséget nyújtani, hogy minél tovább élhessenek saját otthonukban. Az átlagos napi látogatások száma az előző évhez képest 6 fővel emelkedett, amely éves szinten 332.160 Ft állami normatívával növelte az intézmény bevételét, ugyanis a 48 fő ellátottat még mindig 4 fő látja el a jogszabályban előírt 5 fő gondozónő helyett. Az ellátottak körében megnőtt azoknak az idősöknek a száma, akiknél a gondozóknak szinte teljes mértékben át kellett vállalniuk a háztartás vezetését. A gondozónők munkájuk során egyre változatosabb problémákkal szembesülnek, amelyre megoldást kell találniuk, mint pl. a behajtókkal, közüzemi szolgáltatókkal folytatott küzdelem, cserépkályha javítás, védekezés időseink jóindulatával visszaélő emberekkel szemben, stb. A megnövekedett gondozotti létszám miatt szükségessé vált a házi segítségnyújtás engedélyezett létszámának növelése 45 főről 54 főre.

Idősök Bentlakásos Otthona: Sajnálatos, hogy az elmúlt évekhez képest jelentősen romlott a lakók egészségi állapota. Az átlag életkor növekedésének köszönhetően egyre több lakónál jelentkeznek a mentális hanyatlás jelei is. A gondozottak 90 %-a az alapvető élettevékenységekben is teljes irányításra és segítségre szorul. Ennek következtében az intézményben dolgozóakra egyre több

feladat hárul. Nagyon feszített munkarend jellemzi az intézményben dolgozók mindennapjait. A 2012-es év eredményeinek köszönhetően az Alkony Gondozási Központ a térség legnagyobb intézményévé vált.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosított az idősebb korosztály számára is. A településen működik házi orvosi praxis. Szakrendelés és kórházi ellátás igénybe vételére Szentesen és Szolnokon van lehetőség.

A közösségi közlekedéshez való hozzáférés az idősek számára is biztosított, itt kívánjuk megjegyezni, hogy a vasúti közlekedést nem igazán tudják igénybe venni egyrészt a vonatszámok lecsökkentése miatt, másrészt a fel- és leszállás nehézségei miatt.

A községben nem jellemző kimondottan az idősebb korosztály részére szóló programok szervezése, ebben szerepet játszik talán az érdektelenség is, sajnos nem működik a régebbi időkben sikeresen működő nyugdíjasklub, népdalkör. Az e korosztálynak az Alkony Gondozási Központ szervez rendezvényeket, mint pl. az idősek napja, valamint a tavalyi évben nagy sikerrel zárult – az intézmény 20. évfordulóját megünneplő rendezvény, melyen az idősek szívesen részt vesznek.

Mivel az internet világa napjainkban egyre nagyobb teret hódít, az idősebb korosztállyal is meg lehetne ismertetni és szeretettni az internet használatát. A klubkönyvtár a tavalyi évben pályázat útján szert tett több számítógépre, és ezt kihasználva lehetne szervezni az idősebb korosztály számára alapfokú számítógép kezelői tanfolyamot.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

c) idősek informatikai jártassága

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Tizsason működik Idősek Klubja. A klubba azokat az egyedülálló nyugdíjasokat várják, akik társaságra és programokra vágynak. Várják azokat a nyugdíjasokat is, akik párjukkal élnek és szeretnék a napjaikat nagyobb társaságban eltölteni. A nappali ellátások keretében lehetőség van az időskorúak ellátására.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősebb korosztály problémái nincsenek feltárva	adatbázis kialakítása
korosztályi programok hiánya	Kapcsolat felvétele a művelődési házzal

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékossgal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg. A fogyatékossgal élő emberek számára megszervezendő hatékony ellátórendszer kialakításához szükség van helyi, kistérségi és regionális szinten szerveződő civil szervezetekre, amelyek a klasszikus érdekvédelmi feladatok ellátása mellett aktívan szerepet vállalnak az államtól átvállalt közfeladatok megvalósításában, valamint együttműködő partnerei kívánnak lenni a területen dolgozó valamennyi állami és nem-állami szereplőnek.

Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

A hazai fogyatékossgügyi politika kiemelkedő sikere, hogy hazánk volt a világon az első állam, amely mind az Egyezményt, mind pedig a Jegyzőkönyvet ratifikálta a 2007. évi

XCII. törvénnyel. Az Egyezmény szerint „fogyatékossgal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását”.

Az egyenlőség, az egyenlőtlenségek kérdése különböző mértékben ugyan, de valamennyi – a többségtől eltérő jellemzőkkel rendelkező – személyt, csoportot érint ma Magyarországon. Különösen veszélyeztetett csoport a cigányság, más szempontból a nők, ismét más szempontból, de külön figyelmet érdemel a fogyatékos emberek helyzete is. A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Az Európai Unióban közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során – a fizikai és szellemi környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet valamint a sport és a szórakozás területén is.

Mint általában az esélyegyenlőség területén, a fogyatékossgügyben is a társadalmi szemléletformálás az egyik legnagyobb kihívás. Komoly kihívás, és súlyos feladat hárul a döntéshozókra és végrehajtókra a társadalom egésze tekintetében: mindenki számára világossá kell tenni, hogy a fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata, és – bár jelentős anyagi forrásokat emészt fel – nem csupán pénz kérdése. Az egyenlő esélyű hozzáférés nemcsak liftek, rámpák, speciális táblák vagy éppen hangos térkép alkalmazását jelenti, hanem azt a szemléletet is, amely a fogyatékos embert egyenjogúnak és egyenrangúnak tekinti. Ennek egyik igen fontos eszköze az esélyegyenlőségi tervek elkészítése és az abban foglaltak végrehajtása is.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékossgai csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmazottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex

akadálymentességét, de annál jóval több. Ugyancsak elengedhetetlen, hogy alapkövetelménnyé váljon az egyetemes tervezés módszere. Ennek lényege, hogy a használati tárgytól az épületeken át egészen a közszolgáltatásokig mindent úgy kell megtervezni, hogy az már a létrejöttékor, eleve megfeleljen az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek, s hogy ezért ne kelljen – jelentős idő, energia és pénz ráfordításával – utólag akadálymentesíteni.

Folyamatosan megjelenő pályázatok támogatják a kormányzati és önkormányzati intézmények akadálymentesítését, melynek köszönhetően évről évre több száz közszolgáltatás válik egyenlő eséllyel hozzáférhetővé.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Községünkben jelenleg nincs lehetőség fogyatékkal élők foglalkoztatására. A közeli Kunszentmártonban működik a Mozgáskorlátozottak Tiszazugi Egyesülete, de sajnos jelentős számú munkaerőt ott sem foglalkoztatnak. Ugyanitt működik a Teljes Életért Nonprofit Kft, ahol a fogyatékkal élők és csökkent munkaképességű személyek vannak foglalkoztatva.

Hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén nincs tudomásunk.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs adat.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Községünkben az Alkony Gondozási Központ Idősek Klubja és Bentlakásos Otthona vállalta fel a mentálisan rászorulókat támogatását. Községünkben nem működik helyi szinten a Mozgáskorlátozottak Egyesülete, a Kunszentmártoni szervezetükkel tartanak kapcsolatot a rászorulóknak. Önkormányzatunk évről –évre anyagilag is támogatja az egyesület munkáját.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011.(VI.29.) Kormányrendelet szabályaiból következően a 2013. évtől az ún. „7 pontos igazolással”, illetőleg a rendelet 2012. március 30-án hatályos 7. § (3) bek. ac) alpontja szerint szakértői szerv által kiadott szakvéleménnyel rendelkező személyek nem tekinthetők súlyos mozgáskorlátozottaknak, így gépjárműadó-mentességre sem jogosultak.

Ahhoz, hogy ezen személyek – függetlenül attól, hogy egészségügyi állapotuk évek, esetleg évtizedek óta véglegesnek tekinthető – továbbra is jogosultak legyenek az adómentességre, a szakértői szervnél (2012. év végéig) a közlekedőképességük minősítése céljából vizsgálaton kell részt venniük és annak eredményeként súlyos mozgáskorlátozottságukat megállapító új igazolással kell rendelkezniük.

A fogyatékkal élő személyek számára külön pénzbeli és természetbeni ellátást és kedvezményeket az önkormányzat nem nyújt.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Tizsasas Község Önkormányzata a korábbi években több jelentős összegű támogatást nyert különböző pályázatok benyújtásával. Itt említjük meg az ÉAOP-4.1.5 számú, a Polgármesteri Hivatal és a település honlapjának akadálymentesítése tárgyú pályázatunkat, melynek keretén belül a Hivatal teljes épületében megtörtént az akadálymentesítés 11 millió Ft értékben. A beruházásnak köszönhetően az épületet teljes biztonsággal használhatják a mozgáskorlátozottak, hallás-és látássérült emberek is. Szintén akadálymentesített az Alkony Gondozási Központ épülete, valamint a Művelődési Ház. Egy pályázatunk van elbírálás alatt, a háziorvosi rendelő felújítása, ezzel valósulna meg az intézményben az akadálymentesítés.

A községben a lakóépületek akadálymentesítettségéről nincs tudomásunk, több szolgáltató épület akadálymentesítettsége nem megoldott, egy kereskedelmi egység felújításakor történt meg az épület akadálymentesítése.

Településünkön olyan park nincs, ami ne lenne megközelíthető, viszont a járdák nagyon rossz állapotban vannak, sajnos az önkormányzat anyagi lehetőségei nagyon szűkösek, felújításra nincs lehetőség.

A településen nincs fogyatékosok nappali intézménye.

A szociális alapszolgáltatások közül Tizsasason elérhető a családsegítés, az étkeztetés és a jelzőrendszeres segítségnyújtás. A nappali ellátások keretében lehetőség van az időskorúak ellátására. A szociális alapszolgáltatásokat az Alkony Gondozási Központ biztosítja. A település méretéből adódóan a fogyatékos személyek, pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek helyi ellátása, valamint a fogyatékos emberek szociális szakellátása helyben nem megoldott, legközelebb Szolnokon és Szentesen vehető igénybe ezek a szolgáltatások.

Tizsasason egy óvoda egy alsó tagozatot működtető általános iskola működik. A közoktatási intézmények földrajzilag könnyen megközelíthető helyen fekszenek, hozzáférhetőek a SNI tanulók számára. Az intézmények fogadni tudják a település óvodásait, általános iskoláskorú gyermekeit, beleértve a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű, és sajátos nevelési igényű tanulókat is. Az óvoda és általános iskolaalapító okiratában szerepel az integráltan oktatható SNI gyermekek felvétele, a fogyatékosági típusnak megfelelő korlátozással. A magántanulóvá válás eddig nem volt jellemző, viszont a tavalyi év folyamán 1 fő tanuló magántanulóvá válását kezdeményezte az intézmény. Az eljáró tanulók száma nem számottevő, de a településről 2-3 gyermek jár a bentlakást is biztosító Tiszaföldvár-Homoki Speciális iskolába és óvodába.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
az önkormányzati járdák felújításra szorulnak	Pályázati források felkutatása
nincs kellő adat a fogyatékosokról	Létre kell hozni egy adatbázist, amely felméri a fogyatékosok számát, a fogyatékoság fokát valamint szükségleteiket

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az Országgyűlés 2003-ban elfogadta a 2003. évi L. törvényt, a Nemzeti Civil Alapprogramról. Ezzel elismerte a szervezetek működési feltételeihez források biztosításának szükségességét. A Nemzeti Civil Alapprogram célja a civil társadalom erősítése, a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának segítése.

Tízszázasan mindössze két civil szervezet működik mely szervezetek részt vesznek település kulturális, művelődési életében. Számos települési rendezvény szervezésében, lebonyolításában is aktívan kiveszi a részét a civil társadalom, illetve saját programokat, rendezvényeket is szerveznek.

Tizsaszasi Sportegyesület

Több év kihagyása után 2008-ban újra alakult a Tizsaszasi Sportegyesület. A labdarúgócsapat a kezdeti nehézségek ellenére az utóbbi időben egyre eredményesebb. Az egyesület elsődleges célja a községben élő fiatalok egyre nagyobb létszámú bevonása a sportéletbe.

A labdarúgócsapat fennállása óta a helyi lakosság nagy érdeklődéssel kíséri figyelemmel a mérkőzések alakulását, amely nem csak a csapat bíztatását, hanem egyben a falu közösségi életének fejlődését is nagyban elősegíti.

A tizsaszasi Labdarúgóegyesület jelenleg a Megye II. osztály szerepel.

Tiszasasi Polgárőr Egyesület

A Tiszasasi Polgárőr Egyesület 2010. november 27-én vált ki a Kunszentmártoni Polgárőr Egyesületből. Az Egyesület átlagosan 30 taggal működik, akik szabadidejükben végzik az önkéntes társadalmi munkát. Ez magába foglalja a rendezvények biztosítását, a forgalom eltereléseket, katasztrófa elhárítását, bűnmegelőzést, rendszeres éjszakai és nappali járőr szolgálatot a község bel-, illetve külterületén.

Fokozottan felügyelnek az önkormányzat ingatlanjaira, üzlethelyiségekre, nyilvános helyekre, közterületek rendjére, külterületen hagyott vagyontárgyakra. Rendszeresen ellenőrzik a külterületen található Sziki tanyán tárolt értékek biztonságát. Jelen voltak a focicsapat itthoni mérkőzésein.

Ennek során teljesítettek az elmúlt évben a rendőrséggel közösen 24 alkalommal 130 óra, önállóan 197 alkalommal 1573 óra, összesen 221 alkalommal 1703 óra szolgálatot. Ebből következik, hogy sűrűben, mint minden második napon volt polgárőri szolgálat a faluban. Ennek szinte 100%-át a község területén töltötték el. A legkritikább esetben volt rá szükség, hogy a rendőrséggel közösen, más közigazgatási területen vettek részt intézkedésben, de ilyenre is került sor.

Az Egyesület távlati tervei között szerepel a lakosság további bevonása a SZEM (Szomszédok Egymásért Mozgalom) mozgalomba, amely az elmúlt években kialakult gyakorlat alapján jól működik, csak statisztikát nem vezettek a tagságról.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A települési esélyegyenlőségi program készítése az önkormányzat tevőleges bevonásával történt, az adattáblák kitöltése alapján létrejött helyzetelemzés alapozta meg a program akciótervét.

Az esélyegyenlőségi tervet a település a helyben szokásos módon közzéteszi, az esetleges hozzászólásokat a jegyző összegyűjti, majd az esetleges módosítási javaslatokat a képviselő testület elé terjesztik. A képviselő testület dönt a módosítások bevezetéséről.

Az esélyegyenlőségi program öt évre készül. Időarányos megvalósítását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, és a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni.

KÖTELEZETTSÉGEK ÉS FELELŐSÉGI KÖRÖK

Tiszasas Község **Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve** végrehajtásáért felelős személy a település jegyzője, akinek felelőssége:

Annak biztosítása, hogy a település lakói, megismerjék a Települési Esélyegyenlőségi Programot.

Az önkormányzat és intézményei dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget az Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv végrehajtásához.

☒ Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetben meg kell tenni a szükséges lépéseket.

A program megvalósításáért felelős személy: Munkaszervezet vezetője akinek feladata:

☒ A program megvalósításának koordinálása.

☒ A program végrehajtásának nyomon követése.

☒ Az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása.

Az önkormányzati tisztviselők és a közoktatási intézmények vezetői felelőssége:

☒ Az egyenlő bánásmódra és az esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírások ismerete.

☒ A diszkriminációmentes oktatás/nevelés és szolgáltatásszervezés megvalósítása

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	nincs szakmájuk	piacképes szakmákhoz képzések szervezése
Gyermekek	Anyagi, megélhetési gondok	Szülők számára munkalehetőség biztosítása, több szakember alkalmazása
Gyermekek	sok a speciális szolgáltatásra szoruló gyermek	több szakember alkalmazása
Gyermekek	HHH adatbázis hiánya	Naprakész adatbázis létrehozása
Idősek	korosztályi programok hiánya	Kapcsolat felvétele a Művelődési Házzal, pályázati források felkutatása
idősek	Az idősebb korosztály problémái nincsenek feltárva	Adatbázis kialakítása
Nők	Kisgyermeket nevelők gyermekelhelyezési problémái	Családi napközi létrehozása egyházi segítséggel
Fogyatékkal élők	Önkormányzati járdák felújítása	Pályázati források felkutatása
Fogyatékkal élők	megfelelő adatbázis hiánya	adatbázis létrehozása

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Piacképes szakmákhoz képzések szervezése	felelős: az önkormányzat Munkaügyi Központ, Képző Intézmény (pl. TKKI)
Gyermekek	Szülők számára munkalehetőség	Felelős: önkormányzat, Munkaügyi Központ

Gyermekek	Speciális foglalkoztatásra szoruló gyermekek	Gyermekjóléti szolgálat, védőnői Szolgálat
Gyermekek	HHH adatbázis létrehozása	Felelős: Önkormányzat Családsegítő Szolgálat, Védőnői Szolgálat
Idősek	korosztályi programok hiánya	Felelős: önkormányzat
idősek	Az idősebb korosztály problémáinak feltárása	Felelős: önkormányzat Szociális Intézmény
Nők	lehetőségek felkutatása	Felelős: az önkormányzat
Fogyatékkal élők	Önkormányzati tulajdonú belterületi járdák felújítása, adatbázis hiánya	Felelős: önkormányzat Szociális intézmény
Fogyatékkal élők	adatbázis hiánya	Felelős: önkormányzat Szociális Intézmény

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák is azonos esélyekkel jutnak mindenhez.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményei javuljanak

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek szociális és jóléti helyzetének javítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek szociális problémáira.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a hátrányos megkülönböztetést a munkavállalásnál.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Piacképes szakmákhoz képzések szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	nincs szakmája a mélyszegénységben élők 11%-ának
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: piacképes szakmához juttatásuk rövid: adatbázis kialakítása a szakképzetlencről (1 év) közép: a partnerekkel együttműködés kialakítása (3 év) hosszú: piacképes képzések szervezése (5 év)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	
Résztevők és felelős	önkormányzat, Munkaügyi Központ, Képző Intézmény felelős: az önkormányzat
Partnerek	civil szervezetek, családsegítő

Határidő(k) pontokba szedve	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	az adatbázisban szereplők száma, a képzések száma, a képzésen résztvevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	nem lesz piacépes képzés, nem lesz elég résztvevő csökkentés: az együttműködések kialakítása, adatbázisból résztvevők kiválogatása
Szükséges erőforrások	pályázati forrás, Munkaügyi Központ támogatása

Intézkedés címe:	Anyagi, megélhetési gondok
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szülők számára munkalehetőség biztosítása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: a családok anyagi problémái csökkenjenek rövid: adatbázis kialakítása az érintett családokról (1 év) közép: a közmunkaprogram keretén belül oldódik meg (2 év) hosszú: a családok jövedelmi helyzetének javulása (5 év)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	
Résztvevők és felelős	önkormányzat, Munkaügyi Központ, felelős: az önkormányzat
Partnerek	Munkaügyi Központ
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos, mivel a közmunkaprogram keretén belül oldódhat meg a foglalkoztatás
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	az adatbázisban szereplők száma, csökken a szociális kérelmek száma, a munkaerő és a munkahely kínálat összehangolása
Kockázatok és csökkentésük	Nem lesz folyamatos a Közmunkaprogram pályázati kiírása csökkentés: az együttműködések kialakítása, más pályázati források felkutatása a

eszközei	foglalkoztatás megoldására
Szükséges erőforrások	pályázati forrás, Munkaügyi Központ támogatása

Intézkedés címe:	HHH adatbázis
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs naprakész HHH adatbázis
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: A HHH adatbázis megteremtése, pontos nyilvántartás rövid: adatbázis kialakítása az érintett gyermekekről (1 év) közép: a partnerekkel együttműködés kialakítása (3 év)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	
Résztevők és felelős	önkormányzat, Családsegítő szolgálat, Védőnői Szolgálat felelős: az önkormányzat
Partnerek	civil szervezetek, családsegítő, védőnői szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2013.december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	az adatbázisban szereplők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kellő információ hiányában nem lesz folyamatos a nyilvántartás csökkentés: az együttműködések minél szorosabb kialakítása
Szükséges erőforrások	humán erőforrás

Intézkedés címe:	Speciális szolgáltatások
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Helyben nem minden esetben oldható meg a speciális ellátást igénylő gyermekek ellátása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: az érintett gyermekekkel való foglalkozás rövid: adatbázis kialakítása a z érintett gyermekekről (1 év) közép: szakemberek és pályázati források felkutatása (3 év) hosszú: szakemberek sikeres alkalmazása (5 év)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	
Részvevők és felelős	önkormányzat, intézményvezetők felelős: az önkormányzat
Partnerek	civil szervezetek, családsegítő
Határidő(k) pontokba szedve	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Javul a településen a speciális szolgáltatásra szoruló gyermekekkel való foglalkozás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem sikerül speciális szakembert alkalmazni csökkentés: pályázati források folyamatos figyelemmel kísérése
Szükséges erőforrások	pályázati forrás, humánerőforrás

Intézkedés címe:	gyermekelhelyezés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Kisgyermeket nevelők munkavállalás miatti gyermekelhelyezése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú	cél: családi napközi létrehozása rövid: feltérképezni az esetleges igénybevevők számát (1 év) közép: a partnerekkel együttműködés kialakítása (2 év) hosszú: családi napközi folyamatos működése (5 év)

időegységekre bontásban	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	
Részvevők és felelős	Önkormányzat, református egyház felelős: az önkormányzat
Partnerek	civil szervezetek, családsegítő
Határidő(k) pontokba szedve	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Több családban megoldódik a munkahelyen való elhelyezkedés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem helyben oldódik meg a családi napközi létrehozása csökkentés: a többi településsel való együttműködés, a gyermekek esetleges utaztatása érdekében
Szükséges erőforrások	pályázati forrás, humán erőforrás

Intézkedés címe:	programszervezés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Korosztályi programok hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: idősebb korosztály bekapcsolódása a közösségi, kulturális életbe rövid: kiscsoportok kialakítása (1 év) közép: csoportok működésének szervezése (2 év) hosszú: csoportok megjelenése a közösségi életben (5 év)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	
Részvevők és felelős	önkormányzat, Alkony Gondozási Központ felelős: az önkormányzat
Partnerek	Művelődési intézmény, könyvtár

Határidő(k) pontokba szedve	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az érintett korosztály szívesen látogatja a részükre szervezett programokat
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az idősebb korosztály nehezen vonható be a kulturális életbe csökkentés: felmérni az érdeklődési körüket, és az igények alapján szervezni a programokat
Szükséges erőforrások	pályázati forrás, önkormányzati költségvetés

Intézkedés címe:	Adatbázis létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az időskorú népességről nincs pontos adat
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: az idősebb korosztályról naprakész adatbázis készítése rövid: adatbázis kialakítása az idősekről (1 év) közép: a partnerekkel együttműködés kialakítása (3 év) hosszú: az idősek esélyegyenlősége javul (5 év)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	
Résztevők és felelős	önkormányzat, szociális bizottság, szociális intézmény felelős: az önkormányzat
Partnerek	Szociális intézmény
Határidő(k) pontokba szedve	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	az adatbázisban szereplők száma

Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kellő információ hiányában nem lesz folyamatos a nyilvántartás
	csökkentés: az együttműködések minél szorosabb kialakítása
Szükséges erőforrások	humán erőforrás

Intézkedés címe:	Adatbázis létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékkal élő népesség arányáról nincs pontos adat
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: a fogyatékkal élőkről naprakész adatbázis készítése
	rövid: adatbázis kialakítása a fogyatékkal élőkről (1 év) közép: a partnerekkel együttműködés kialakítása (3 év) hosszú: a fogyatékkal élők esélyegyenlősége javul (5 év)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	
Résztevők és felelős	önkormányzat, szociális bizottság
	felelős: az önkormányzat
Partnerek	civil szervezetek, Mozgáskorlátozottak Tiszazugi Egyesülete, megyei szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	az adatbázisban szereplők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kellő információ hiányában nem lesz folyamatos a nyilvántartás
	csökkentés: az együttműködések minél szorosabb kialakítása
Szükséges erőforrások	humán erőforrás

Intézkedés címe:	járdák
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A községben a járdák állapota sok helyen nem megfelelő
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: a fogyatékkal élők biztonságos közlekedésének elősegítése rövid: felmérni a járdák állapotát (1 év) közép: pályázati források felkutatása és kihasználása (3 év) hosszú: életminőség javítása (5 év)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	
Résztevők és felelős	önkormányzat felelős: az önkormányzat
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A fogyatékkal élők biztonsággal használják a felújított járdákat
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Ilyen jellegű pályázat nem kerül kiírásra csökkentés: más források felkutatása
Szükséges erőforrások	pályázati forrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	szakmaszerzés	Mélyszegénységben élők foglalkoztatása, szakmaszerzés	Mélyszegénységben élők foglalkoztatási helyzetének javítása, szakmákhoz képzések szervezése		Kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központtal	Polgármester, szociális Bizottság, szociális ügyintéző	2014.március 31.	A község pontos adatokkal rendelkezik arról, hogy az érintett célcsoportból hány főnek sikerült képzésben résztvenni	humánerőforrás	A község pontos adatokkal rendelkezik arról, hogy az érintett célcsoportból hány főnek sikerült képzésben résztvenni
2										
3										
...										
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Családok megélhetési problémái	Gyermekeket nevelő szülők munkalehetőséghez juttatása	Érintett családok anyagi problémái csökkenjenek, ezáltal kevesebb lenne az átmeneti, valamint a gyermekvédelmi támogatásra beadott kérelmek száma		Kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központtal	polgármester	Folyamatos, mivel a közmunkaprogram keretén belül oldódhat meg a foglalkoztatás	kevesebb az átmeneti, valamint a gyermekvédelmi támogatásra beadott kérelmek száma	humánerőforrás	A munkaerő és a munkahely kínálat összehangolása
2	HHH adatbázis	A településen meg kell teremteni a	Naprakész HHH adatbázis		Családsegítő, védőnői szolgálat	Jegyző, intézményvezetők	2013.december 31.	A nyilvántartás folyamatos karbantartása,	humánerőforrás	Esélyegyenlőség biztosításával kapcsolatos

		HHH-s gyermek naprakész, pontos nyilvántartását			együttműködés el az érintettek felkutatása.Szül ői nyilatkozatok alapján készüljön HHH adatbázis a szolgáltatások megszervezésér e			folyamatos, naprakész információk alapján		intézkedések
3	Speciális szolgáltatások	A településen a speciális szolgáltatásra szoruló gyermekkel való foglalkozás	Helyben megoldható lenne a speciális ellátást igénylő gyermek ellátása		Kapcsolatfelvéte l az óvoda vezetőjével (az iskolai oktatás nem önkormányzati feladat)	Jegyző, intézményvezet ő	2014/2015 tanév	Javul a településen a speciális szolgáltatásra szoruló gyermekkel való foglalkozás	Humán erőforrás , esetleg pályázati forrás szakemberek alkalmazására	Esélyegyenlőség biztosításával kapcsolatos intézkedések utánkövetés
...										
III. A nők esélyegyenlősége										
1	gyermekelhelye zés	Kisgyermeket nevelők munkavállalás miatti gyermekelhelye zési problémái	A nők munkába állítását gátló tényezők feltérképezése, beavatkozások elhárításuk érdekében,csalá di napközi létrehozása		Kapcsolatfelvéte l a református egyházal	polgármester	2014.december 31.	A gyermekek elhelyezésével több családban megoldódik a munkahelyen való elhelyezkedés	Pályázati forrás	A nők munkába állítását gátló tényezők feltérképezése, beavatkozások elhárításuk érdekében
2										
3										
...										
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1.	Program szervezés	Korosztályi programok hiánya	A településen élő idősebb korosztály is bekapcsolódjon a közösségi, kulturális életbe a nekik szervezett programoknak		Kapcsolatfelvéte l a Művelődési Ház vezetőjével, pályázati forrás felkutatása	Polgármester, intézményvezet ő	2014.december 31. illetve folyamatos	A település idősebb korosztálya szívesen látogatja a részükre szervezett programokat,	Humán erőforrás , pályázati forrás, önkormányzati költségvetés	Esélyegyenlőség biztosításával kapcsolatos intézkedések

			köszönhetően							
2.	Adatbázis	Az idősebb korosztályról nincs pontos adat	Naprakész nyilvántartás		Kapcsolatfelvétele a szociális Intézménnyel, cselekvési terv kidolgozása az idősebb korosztály adatainak feltárására, adatbázis építése	Polgármester, szociális bizottság, intézményvezető	2014.december 31.	A községben élő idős korosztály pontos száma, adatai ismertté válnak	humánerőforrás	A községben élő idős korosztály pontos száma, adatai ismertté válnak
...										
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Adatbázis	A fogyatékkal élő népesség arányáról nincs pontos adat (becsült)	A községben fogyatékkal élőkről naprakész adatbázis készítése		Kapcsolatfelvétele a Mozgáskorlátozottak Tiszazugi Egyesületével, a megyei szervezetekkel, cselekvési terv kidolgozása a fogyatékosokkal élő adatainak feltárására Adatbázis építése	Jegyző, Szociális Bizottság	2014. március 31.	A községben fogyatékkal élő népesség pontos száma, adatai ismertté válnak	humánerőforrás	A községben fogyatékkal élő népesség pontos száma, adatai ismertté válnak
2	járdák	A községben a járdák állapota sok helyen nem megfelelő	A mozgáskorlátozottak ezáltal biztonságosan közlekedhetnek a járdán és nem az úttestet vennék igénybe		Felmérni a községben a rossz állapotban lévő járdákat	polgármester	2014.március 31.	A fogyatékkal élők biztonságosan használják a felújított járdákat	Pályázati forrás	A községben élők életminősége javul
3										
...										

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

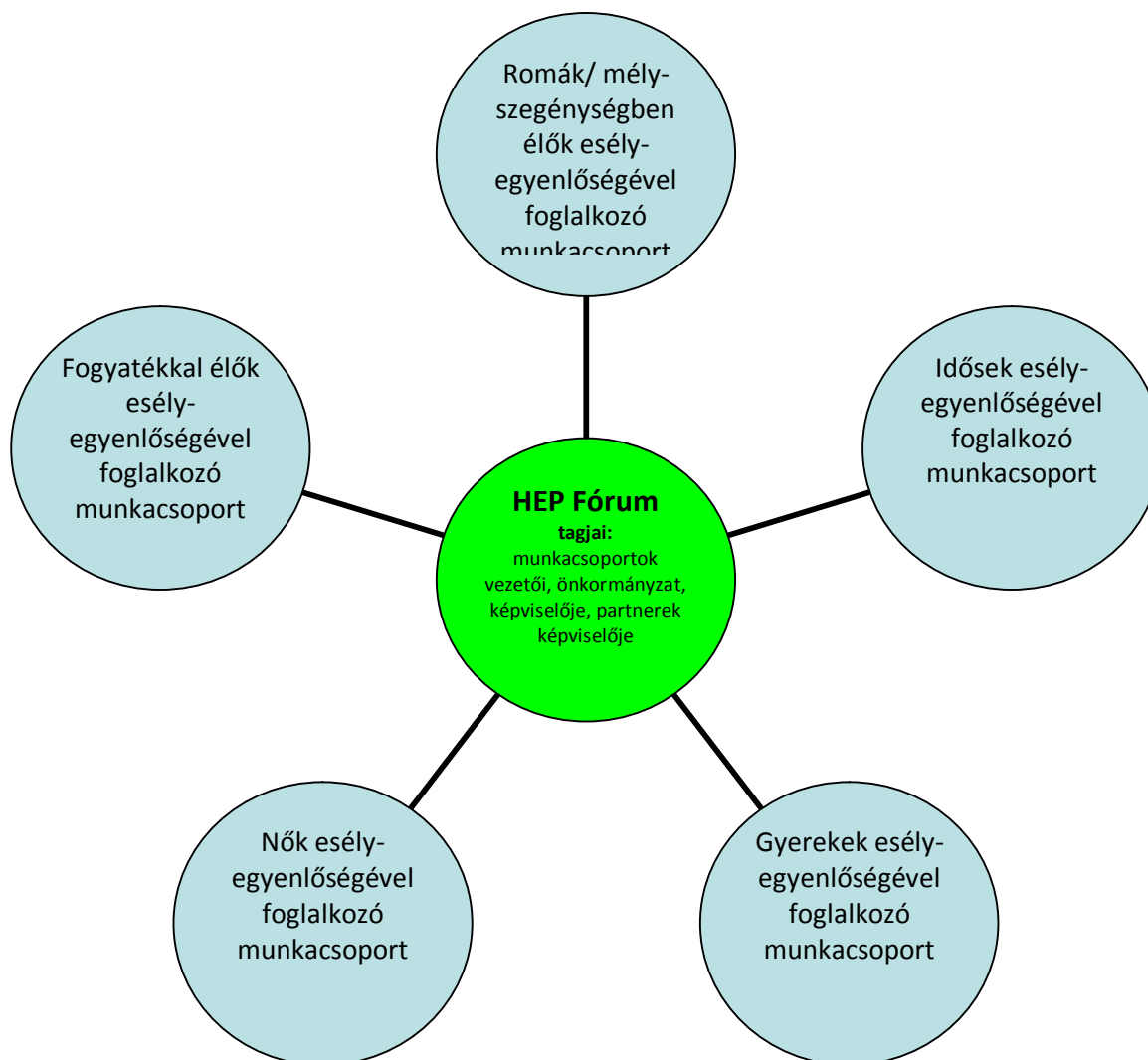
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a jegyző felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Tizzasas község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Tizzasas község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 29/2013.(VI.28.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését segítő táblázatok

Indikátor táblák

Tizzasas, 2013. június 7.

Tizzasas Község
Polgármestere

A Tizzasas Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.